

Strasti zbog otvaranja rudnika Ilovica-Štuka i dalje se ne smiruju. U javnosti, medijima, na terenu i u kabinetima i dalje postoje dva suprotstavljena stava u vezi sa rudnikom.

Jedna strana, protivnici rudnika, najavljuju gerilske akcije i trajno podgrevaju atmosferu putem kampanja i protesta, stavljajući na prvo mesto argumente vezane za ugrožavanje životne sredine, života i zdravlja građana u Strumici.

Druga strana, nosilac projekta kompanija Euromax, iznosi argumente koji se odnose na odgovorno, sigurno i moderno rudarstvo. Njihovi dodatni argumenti su lokalni ekonomski razvoj, zapošljavanje, ukupni održivi razvoj, suživot poljoprivrede i čistih rudarskih tehnologija, kao i društveno odgovorno poslovanje.

Protivnici rudnika otvoreno prete „pokaznom vežbom koja bi se eventualno mogla pretvoriti u potpunu blokadu na jugoistoku u bliskoj budućnosti“, dodajući da Vlada nije uvažila zakone i jasno izraženu volju građana da se oduzime koncesija za rudnik Ilovica-Štuka.

„Želimo da pošaljemo poruku da naša kotlina ne treba da dozvoli zagađivanje već da obezbedi budućim generacijama da uživaju u blagodatima u kojima mi trenutno uživamo, da sačuvamo zdravu životnu sredinu. Ako dozvolimo otvaranje takvog rudnika, projekcije iz svetskih okvira pokazuju da je potrebno dve hiljade godina da se sredina vrati u normalu, odnosno da se vrate normalni životni uslovi“, rekao je Cvetančo Gorgiev iz Novog Sela.

Kanadska kompanija Eurmax Resources, koja gradi rudnik, kaže da projekat zadovoljava najviše severnomakedonske i svetske standarde i propise za održiv ekološki projekat.

„Euromax kao kompanija koja razvija najveću greenfield investiciju u zemlji u potpunosti je posvećena bezbednom, odgovornom i modernom rudarstvu. Suština naših vrednosti je posvećenost zaštiti lokalnog zdravlja i životne sredine. U lokalnim stanovnicima i institucijama vidimo dugoročne ekonomske partnere sa zajedničkim ekonomskim interesima. Ilovica-Štuka je projekat u kome rudarstvo i poljoprivreda koegzistiraju zajedno“, ističu zvaničnici kompanije.

Prema rečima eko-aktiviste iz inicijative „Spas za Strumičku kotlinu“ Kruma Velkova, ako rudnik Ilovica-Štuka bude otvoren, to će značiti masovno iseljenje stanovnika Strumice.

„To je najveći rudnik i najveća bio-ekološka pretnja u jugoistočnoj Evropi. Zapravo, rudnik će izazvati eko-genocid, zato što će kao zagađivačka industrija čudovišnih razmera ovaj rudnik doneti ogromno zagađenje hemijskim agensima, od kojih je većina opasna po život. Da pomenemo samo talijum, kadmijum i arsen, kralja otrova, koji će kopanjem biti oslobođeni kao sulfati iz tla i zatim pretvoreni u smrtonosnu sulfornu kiselinu“, istakao je Velkov.

On dodaje da su ispunjeni svi zakonski uslovi za oduzimanje koncesije i da je premijer obećao da će rudnik biti zaustavljen.

Prema Velkovu, otpor protiv rudnika je sve širi i širi, pridružuju mu se mladi iz najugroženijih sela, Štuka i Ilovica, i u slučaju izdavanje dozvole za rad rudnika u celoj dolini će se pojaviti još širi front, koji će biti mnogo radikalniji od dosadašnjih protesta upozorenja. „Problem sa rudnikom je dugotrajan i pretvara se u javnu traumu i destabilizaciju, neku vrstu indikatora nemoći države. To je neodrživa situacija. Ako nas ne zaštiti država, zaštit ćemo se sami. Za nas je ovo pitanje opstanka. Iz ove perspektive, mi nemamo nameru, niti pravo da pravimo kompromise, i borićemo se do kraja“, kaže Velkov. Nedavno, predstavnici kompanije Euromax izjavili su za Novu Makedoniju da kao ozbiljna kompanija već 15 godina vrše istraživanja zemljišta, vode i vazduha, kao i potencijalnih uticaja na životnu sredinu. Oni uveravaju da su stavovi protivnika projekta daleko od istine. „Sve radimo po najvišim standardima, određeni su minimalni granični uticaji za buku, prašinu, zagađenje vazduha, i predviđene su mere u slučaju da postoji srednji ili neznatan uticaj. Većim delom postoji neznatan uticaj. Što se tiče poljoprivrede, ne uzima se ni pedalj poljoprivrednog zemljišta i nema uticaja na podzemne vode, niti na površinske vode, odnosno neće biti uticaja na poljoprivredu. Čak tvrdimo da će doći do fluktuacije stanovništva, odnosno do povećanja broja stanovnika, zaspolenosti, povećanja potreba za hranom, da će doći do rasta uzgoja stoke i poljoprivrednih kultura“, saopštila je kompanija. Borba stavova i argumenata se nastavlja. Jedna strana priprema mnogo radikalniji pristup dosadašnjim protestima upozorenja, dok je druga strana spokojna, sigurna u istinitost i ispravnost svojih argumenata, očekujući razrešenje trenutnog crno-belog statusa projekta Ilovica-Štuka.

Izvor: novamakedonija.com.mk